

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

Кафедра Теорії спорту та фізичної культури

Бріскін Ю. А.

ВСТУП ДО ДИСЦИПЛІНИ «ОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОРТ»

Лекція з навчальної дисципліни

«Олімпійський спорт»

Тема 1. Вступ до дисципліни «Олімпійський спорт»

1. Предмет навчальної дисципліни «Олімпійський спорт».
2. Спорт як вид і результат діяльності.
3. Структурні елементи «Олімпійського спорту» як наукової і навчальної дисципліни.
4. Завдання і зміст програмних вимог та структура предмету «Олімпійський спорт».
5. Основні терміни дисципліни та їх визначення, взаємозв'язок з іншими дисциплінами.
6. Методи наукового дослідження проблем олімпійського спорту.

1. Предмет навчальної дисципліни «Олімпійський спорт»

Олімпійський спорт – це спеціалізована ігрова та змагальна діяльність людини, спрямована на досягнення максимально можливого високого результату.

Олімпійський спорт (ОС) – одне з дивовижних явищ в історії людства. Перша згадка про Олімпійські ігри (ОІ) у Стародавній Греції датована 776 р. до н.е. Їх регулярно проводили близько 1000 років (остання датована згадка – 394 р. н. е. ОІ сучасності були відроджені наприкінці ХІХ ст.

У сучасному ОС спортивна, виховна й освітня сторони тісно поєднані із соціально-філософськими, економічними й політичними сторонами життя людини. Він став прикладом ефективного співробітництва людства задля гармонійного розвитку людини, зміцнення миру і взаєморозуміння між державами й народами.

Сучасна наука про ОС – закономірний результат багаторічної аналітичної пізнавальної діяльності з історії ОІ Стародавньої Греції, відродження ОІ і розвитку сучасного олімпійського руху.

Аналіз системи знань про ОС як науку свідчить про те, що навчальна дисципліна «Олімпійський спорт» містить загальну концепцію стану і розвитку міжнародного олімпійського руху. За своїм призначенням її можна розглядати як загальний метод пізнання явищ ОС; за функціями – як практичне керівництво для спортсменів, тренерів, діячів олімпійського руху, а також фахівців, діяльність яких пов'язана з ОС. Навчальна дисципліна містить сукупність понять, принципів, фактів, ідей і гіпотез, які безпосередньо пов'язані з олімпійським спортом як сферою людської діяльності.

Предметом навчальної дисципліни «Олімпійський спорт» є знання його складових як багатофункціонального суспільного явища, системи змагань та пов'язаної з нею системи підготовки до ОІ.

Об'єктами дисципліни «Олімпійський спорт» є такі:

- витоки, зародження та історія ОІ стародавньої Греції;
- відродження ОІ та історія сучасного олімпійського руху;
- міжнародна олімпійська система, її структура й основоположні принципи функціонування;
- соціально-політичні, організаційно-правові й економічні основи ОС;
- олімпійські види спорту, змагання і змагальна діяльність спортсменів;
- сторони підготовленості спортсменів, які визначають рівень

спортивних досягнень та їх вдосконалення;

- структура підготовки спортсменів та методика побудови тренувального процесу;
- відбір, орієнтація, контроль, управління та прогнозування в системі підготовки спортсменів;
- позатренувальні і позазмагальні фактори в системі підготовки і змагальної діяльності спортсменів.

Таким чином, в межах дисципліни «Олімпійський спорт» передбачено вивчення загальних закономірностей виникнення, становлення й розвитку спорту вищих досягнень.

2. Спорт як вид і результат діяльності

Спорт – це закономірний результат багаторічної пізнавальної діяльності людини. Його слід розглядати як багатофункціональне явище культури, сукупність матеріальних і духовних цінностей суспільства, вид і результат діяльності.

Як вид діяльності, він привертає увагу величезної кількості людей, що робить його одним з найбільш популярних видів. Розуміння спорту було б неповним, якби його розглядали лише спеціалізовано – як вид і результат діяльності. Поняття «спорт» слід розглядати як багатофункціональне явище культури.

Спорт як частина культури суспільства – це сукупність його досягнень у межах використання сучасних засобів і методів спортивного тренування, спортивної науки, сучасних спортивних споруд, інвентарю й обладнання.

Спорт – це явище, яке постійно розвивається. Ті види, які в недалекому минулому були обмежені національними кордонами, стають олімпійськими. В сучасному розумінні спорт – це соціальне явище, явище культури людства, яке має свої матеріальні і духовні цінності. Для людства велике значення має гуманістична цінність спорту – процес удосконалення вольових якостей людини, її постійна робота

У спорті як виді діяльності розрізняють масовий та спорт вищих досягнень. Масовий спорт можна диференціювати на самодіяльний і базовий.

Самодіяльний спорт є нерегулярним, у ньому відсутні чітка тренувальна програма і керівник – педагог, тренер, інструктор. При цьому епізодично можуть проводити змагання.

Для базового спорту притаманна певна організаційна структура з чіткою програмою спортивної підготовки. Він може бути спрямованим на засвоєння навичок з тих видів спорту, які відповідають вимогам майбутньої професії.

Спорт вищих досягнень поділяють на олімпійський і професійний. Принциповою особливістю олімпійського спорту є наявність змагальної діяльності та підготовки до неї, а основною метою – досягнення максимально можливого результату в олімпійських видах спорту. Крім того, передбачено досягнення й інших важливих соціальних цілей: зміцнення здоров'я, фізичне та моральне вдосконалення людей, поширення принципів олімпізму, розвиток міжнародної співпраці тощо.

Існує думка, що Олімпійські ігри давно вже є змаганнями професіоналів.

Дійсно, з Олімпійської хартії зникло поняття «аматор», спортсмени-професіонали беруть участь в Олімпійських іграх, олімпійці отримують гроші за заняття спортом, витрачають на них до 8 годин щодня, до 2000 годин на рік, не мають змоги займатися іншою діяльністю.

Професійний спорт, на відміну від комерціалізованого спорту вищих досягнень (передусім, олімпійського), є індустрією розваг. Його слід розглядати як сукупність інкорпорованих фірм-клубів, головне завдання яких полягає у продажу спортивного видовища та отримання прибутку. «Професійна ліга – це цілеспрямована група, свідомо створена для вирішення специфічних завдань – отримання прибутку, надання суспільству послуг та забезпечення розваг» (І. Леонард, Іллінойський університет, 1988).

Основна відмінність олімпійського та професійного спорту полягає в тому, що перший, попри трансформацію багатьох його ідеалів загалом служить суспільству, а професійний – особі. Безперечно, він виконує і певні суспільні функції, але комерційна спрямованість переважає над усіма сторонами. Головним в світі професійного спорту є питання: «Чи це вигідно?». Наприклад, президент Національної хокейної ліги НХЛ Дж. Зиглер на запитання: «Чи слід позбутися бійок у хокеї?», – відповів: «Мені однаково. Для мене важливо давати "продукцію", що подобається людям. Вони готові платити за бійки. То нащо їх виключати?».

Для професійного спорту притаманні такі особливості, що відрізняють його від олімпійського:

- спрямованість на розвиток видів, що здатні забезпечити прибуток;
- прагнення керівних організацій професійного спорту створити та підтримувати в змаганнях атмосферу жорсткої конкуренції;
- прагнення створити в кожному виді професійного спорту еліту (moneyman) та використовувати для їх популяризації не лише спортивні показники, а й спосіб життя, хоббі, прибутки, забобони тощо;
- ефективна система соціального захисту спортсменів-професіоналів.

Крім того, деякі фахівці виокремлюють резервний спорт, який передбачає перехід спортсмена з масового спорту до спорту вищих досягнень (олімпійський резерв).

Окремим складником спорту є спорт осіб з особливими потребами, який включає паралімпійський, дефлімпійський спорт та Спеціальні Олімпіади.

3. Структурні елементи «Олімпійського спорту» як наукової та навчальної дисципліни

«Олімпійський спорт» як наукова і навчальна дисципліну містить такі елементи:

1. Вихідну емпіричну основу – різноманітні факти, отримані під час практичної і дослідницької діяльності, які вимагають пояснення, теоретичного обґрунтування, інтерпретації, визначення місця в цілісній системі знань.

2. Вихідну теоретичну основу, яка включає ідеї, гіпотези, закономірності, принципи.

Ідеї – це концентрована форма відображення реальності в людській свідомості. Вони визначають перспективи пізнання і практичного перетворення

певної предметної галузі, її об'єктів або явищ. Ідеї сприяють формуванню перспективних цілей і завдань, висуненню гіпотез.

Гіпотези – судження, які припускають певні закономірності розвитку, принципи зв'язку між предметами і явищами. При побудові гіпотез слід враховувати реальні факти, що вимагають розширення наявних знань, роз'яснення суперечностей, які виникають між старими уявленнями і новими явищами. Гіпотеза повинна бути евристичною та передбачати нові явища. Обов'язковою умовою є можливість її перевірки.

Закономірності – суттєві необхідні зв'язки між різноманітними чинниками, які належать до різних складників олімпійського спорту – історичного, організаційно-управлінського, матеріально-технічного, спортивно-педагогічного тощо.

Принципи – узагальнюючі положення теоретичного характеру, що є основою системи знань у сфері олімпійського спорту та, водночас, практичної діяльності.

3. *Вихідну логічну основу* – поняття, які розкривають основні властивості об'єктів або явищ.

4. *Власне теоретичну частину* – сукупність наслідків, установлень і доказів.

4. Завдання і зміст програмних вимог та структура предмету «Олімпійський спорт»

Метою навчальної дисципліни «Олімпійський спорт» є вивчення історії і розвитку олімпійського руху, його ідеалів і принципів, місця в системі явищ, сучасного громадського життя, організаційно-правових та економічних основ ОС.

Навчальна дисципліна спрямована на вирішення таких завдань:

- формування професіонального світогляду студентів, основ знань і навичок в галузі історії, організації, управління олімпійським рухом;
- оволодіння вмінням застосовувати отримані знання в оцінці ідей та явищ, що відбуваються в олімпійському русі.

В процесі вивчення дисципліни «Олімпійський спорт» студент повинен:

знати: відродження, розвиток і сучасний стан олімпійського спорту; зміст Олімпійської хартії як основного правового документу олімпійського руху; організаційні, політичні аспекти функціонування міжнародних і національних організацій (МСФ і НОК) в олімпійському спорті; економічні основи олімпійського спорту; результати участі спортсменів України в Олімпійських іграх.

вміти: застосувати у практичній діяльності одержані знання стосовно організації і управління розвитком олімпійського спорту; організувати і проводити спортивні змагання на підставі основних положень Олімпійської хартії; проводити навчально-тренувальний процес, реалізуючи провідні принципи Олімпізму; застосовувати економічні програми олімпійського спорту в організації і проведенні змагальної діяльності.

5. Основні терміни дисципліни та їх визначення, взаємозв'язок з іншими дисциплінами

В межах дисципліни «Олімпійський спорт» передбачено ознайомлення зі специфічним понятійним апаратом, який включає базові та похідні терміни.

Базові терміни є загальними, які пов'язані з олімпійським спортом як явищем та його окремими складниками – історичним, гуманістичним, організаційно-правовим і власне спортивним.

Похідні терміни утворені на основі базових.

До першої групи термінів належать загальні терміни.

Олімпізм – філософія життя, що звеличує та об'єднує в гармонійне ціле якості тіла, волі та розуму. Поєднуючи спорт з культурою та освітою, Олімпізм намагається створити спосіб життя, основою якого є радість від зусилля, освітня цінність гарного прикладу. соціальна відповідальність та повага до універсальних фундаментальних етичних принципів.

Олімпійський рух – ґрунтуючись на концепції Олімпізму, є найвеличнішим соціальним рухом, який об'єднує світове суспільство на засадах взаємного визнання і співпраці без дискримінації за расовими, національними, політичними та економічними ознаками.

Це концентрована, організована, універсальна і постійна діяльність всіх осіб та організацій, яких надихають цінності Олімпізму, яку реалізують під керівництвом Міжнародного олімпійського комітету (МОК). Ця діяльність охоплює п'ять континентів. Вона досягає вершини, коли збирає разом атлетів світу на величезному спортивному фестивалі – Олімпійських іграх. Її символ - п'ять переплетених кілець.

Олімпійський спорт – міжнародний, багатофункціональний спортивний рух, спрямований на пропаганду загальнолюдських, гуманістичних цінностей відповідно до концепції Олімпізму; найважливіший складник міжнародного спортивного руху, який є невід'ємною частиною сучасного суспільного життя і міжнародних відносин.

Олімпійські ігри – змагання між спортсменами в індивідуальних та командних видах спорту, визнаних МОК як олімпійські. Складаються з Ігор Олімпіади та зимових ОІ, кожні з яких проводять раз на чотири роки. Тільки ті види, якими займаються на снігу або на льоду, вважають зимовими видами спорту.

ОІ об'єднують атлетів, яких для цієї мети визначають відповідні національні олімпійські комітети (НОК), чиї заявки прийняв та затвердив МОК. Атлети змагаються під технічним керівництвом відповідних міжнародних спортивних федерацій (МСФ).

Ігри Олімпіади – найбільші всесвітні комплексні змагання, які проводять з 1896 р. відповідно до Олімпійської хартії. За їх проведення відповідають місто-організатор і НОК країни, в якій розташоване це місто, під загальним керівництвом МОК.

Зимові Олімпійські ігри – комплексні змагання із зимових видів спорту, які проводять кожні чотири роки. Зимові ОІ регулярно проводять з 1924 р. (м. Шамоні, Франція). Термін Олімпіада щодо зимових Олімпійських ігор не застосовують.

Олімпіада – період із чотирьох послідовних календарних років, що

починається 1 січня першого року і завершується 31 грудня четвертого року. Не можна ототожнювати терміни Олімпіада та Олімпійські ігри.

Олімпійська символіка – комплекс атрибутів олімпійського руху. Основними з них є олімпійський символ та олімпійське гасло, які складають олімпійську емблему та олімпійський прапор. Ця символіка є власністю МОК. Її не можна використовувати без його дозволу з рекламною або комерційною метою.

Олімпійський символ – п'ять переплечених кілець (синє, чорне, червоне – у верхньому ряду, жовте і зелене – у нижньому), які символізують об'єднання в олімпійському русі п'яти континентів. Символ запропонував П. де Кубертен. МОК затвердив його у 1913 р.

Олімпійське гасло – «Швидше, вище, сильніше» («Citius, Altius, Fortius»), запропонував друг П'єра де Кубертена Анрі Мартін Дідон. Було затверджене МОК у 1913 році, а у 1929 р. стало складовою частиною олімпійської емблеми.

У 2021 р. президент МОК Томас Бах запропонував додати у девіз ще одне слово – «Communis», що у перекладі означає «разом».

Пропозицію удосконалити Олімпійське гасло президент МОК Томас Бах пов'язував із пандемією коронавірусу. Він звертав увагу на те, що світ стикнувся із наслідками хвороби, і саме тому всім країнам потрібно об'єднатися.

«Я зробив відповідну пропозицію, щоб висловити потребу в солідарності. Ми повинні стати швидшими, вищими та сильнішими, але для цього нам потрібно бути разом, нам потрібно бути солідарними», – зазначив Томас Бах. Після того, як рішення було ухвалено, він подякував усім членам МОК, назвавши його «епохальним».

Олімпійська емблема – неподільна композиція, яка поєднує олімпійські кільця з іншим характерним елементом (з 1920 р.).

Олімпійський прапор – біле полотнище з олімпійським символом у центрі. Затверджений МОК у 1913 р. за пропозицією П. де Кубертена. З 1920 р. олімпійський прапор майоріє на всіх олімпійських змаганнях.

Олімпійський плакат – форма наочної агітації, пропаганди спорту і популяризації ОІ. Його також використовують для інформації про олімпійське місто, країну. Окрім цього, випускають плакати – афіші про змагання з певних видів спорту олімпійської програми.

Олімпійський гімн – гімн, який МОК затвердив у 1958 р. Ноти (партитура) зберігають у штаб-квартирі МОК.

Олімпійські нагороди – медалі, дипломи, призи, які затверджує і присуджує МОК. Медалями нагороджують призерів, дипломами – усіх призерів та спортсменів, які посіли 4-6 місця. До нагород, які МОК присуджує за особливі здобутки у розвитку олімпійського руху, належать Олімпійський кубок та Олімпійський орден.

Друга група термінів пов'язана з міжнародною олімпійською системою, її принципами, структурою і функціонуванням.

Олімпійська хартія – правила та офіційні роз'яснення МОК, у яких викладено основоположні принципи розвитку олімпійського руху і проведення ОІ. Чинна редакція Олімпійської хартії (англомовна версія) датована 8 серпня

2021р.

Міжнародний олімпійський комітет (МОК) – найвищий керівний орган олімпійського руху сучасності. Утворено 23 червня 1894 р.

Міжнародні спортивні об'єднання – всесвітні і регіональні неурядові міжнародні організації.

Національний олімпійський комітет (НОК) – керівний орган олімпійського руху в країні.

Міжнародна олімпійська Академія – спеціальна установа, яка діє за сприяння МОК і яку фінансує НОК Греції. Основне завдання – вивчення теорії і практики підготовки спортсменів, фізичного виховання, пропаганда олімпійського руху тощо.

Олімпійська солідарність – програма МОК з надання допомоги НОК у розвитку олімпійського руху. Програма передбачає пропаганду олімпійських ідей, допомогу в організації підготовки й участі національних команд у змаганнях, розширення контактів між НОК, організація курсів і семінарів.

Визнання МОК – визнання міжнародним олімпійським комітетом НОК окремих країн, яке надає цим країнам змогу делегувати національні команди на ОІ, а також визнання МСФ з різних видів спорту – олімпійськими, що забезпечує їх включення до програми ОІ.

Третя група термінів охоплює систему знань, пов'язаних з проведенням ОІ, їх програмою, визнанням переможців.

Олімпійське місто – місто, яке МОК обирає для проведення ОІ. Це рішення ухвалюють не менше ніж за 7 років до проведення ОІ.

Організаційний комітет Олімпійських ігор (ОКОІ) – громадський виконавчий орган, який має статус юридичної особи. Його утворюють для матеріально-технічного забезпечення проведення ОІ.

Олімпійський стадіон – головний стадіон ОІ, де проводять церемонії відкриття і закриття, а також змагання з найбільш популярних видів спорту (л/а, футбол).

Олімпійське селище – комплекс будівель та помешкань, в яких розміщують учасників ОІ, а також всі допоміжні приміщення (їдальні, культурний центр, магазини, тренувальні спортивні споруди тощо.).

Національна олімпійська команда – делегація НОК, яка бере участь в ОІ. Її формує НОК за поданням національних спортивних федерацій (НСФ) з видів спорту та інших організацій. До складу команди входять спортсмени, тренери, офіційні представники, технічний й обслуговуючий персонал.

Олімпійський церемоніал – Олімпійською хартією передбачено три основні урочисті церемонії ОІ: відкриття, нагородження переможців, закриття.

Олімпійська клятва – урочистий ритуал на церемонії відкриття ОІ. Відповідно до Олімпійської хартії клятву виголошує один з видатних спортсменів країни, в якій проводять ОІ. Спортивні арбітри також перед початком ОІ промовляють клятву, обіцяючи поважати спортсменів та об'єктивно здійснювати суддівство.

Олімпійський вогонь – один із ритуалів на урочистій церемонії відкриття ОІ. Вперше олімпійський вогонь запалили на Іграх Олімпіади 1928 р. Вічний вогонь, запалений в Греції за допомогою збільшеного скла, вперше доставили

естафетою факелоносців для відкриття Ігор в Берліні 1936. З того часу факельна хода стала найважливішим елементом олімпійської церемонії.

Програма Олімпійських ігор є програмою всіх спортивних змагань, затверджених МОК для кожних конкретних ОІ. Програма складається з двох компонентів:

Спортивна програма – включає всі види спорту для конкретних ОІ, як це визначила Сесія з числа видів спорту, якими керують МСФ, визнані МОК («Спортивна програма»).

Програма видів змагань – включає всі змагання, як це визначив Виконавчий комітет МОК для конкретних ОІ.

Олімпійські види спорту – визнані МОК види спорту, з яких можуть проводити змагання на ОІ. Олімпійський вид спорту повинен мати міжнародне визнання, передбачати високі вимоги до фізичних можливостей людини.

Спортивна дисципліна – відгалуження олімпійського виду спорту, яка включає один або декілька видів змагань. Критерії для включення дисциплін аналогічні вимогам для включення олімпійських видів спорту.

Вид змагань – конкретне змагання у виді спорту, яке завершується розподілом місць, врученням медалей і дипломів.

Олімпійський чемпіон – спортсмен або команда, які здобули золоту медаль на Іграх Олімпіади або зимових ОІ.

Олімпійський рекорд – найвище досягнення, яке встановлюють окремі спортсмени або команди в олімпійських видах спорту. Його реєструють відповідно до офіційних правил МСФ з видів спорту.

Неофіційний командний залік – система визначення результатів виступу національних команд на ОІ, яку прийняли більшість НОК, але не визнана МОК як офіційна. МОК дотримується позиції, згідно якої ОІ є змаганням між спортсменами, а не між країнами.

6. Методи наукового дослідження проблем олімпійського спорту

Використання наукової методології допомагає визначити найбільш ефективний шлях досягнення достовірних знань. Основними методами, які використовують в спорті, є педагогічне спостереження та педагогічний експеримент.

Спостереження – це систематичне цілеспрямоване вивчення об'єкта. Щоб бути ефективним, спостереження має відповідати таким вимогам:

а) задуманості заздалегідь (спостереження здійснюють для досягнення певного, чітко сформульованого завдання);

б) планомірності (його виконують за планом, складеним відповідно до завдання спостереження);

в) цілеспрямованості (спостерігають лише за певними сторонами явища, які викликають інтерес);

г) активності (спостерігач активно шукає потрібні об'єкти, риси явища);

д) систематичності (спостереження здійснюють безперервно або за певною системою).

Спостереження як метод пізнання дає змогу отримати первинну інформацію у вигляді сукупності емпіричних тверджень. Емпірична сукупність

утворює первинну схематизацію об'єктів реальності – вихідних об'єктів наукового дослідження.

Експеримент – це метод емпіричного вивчення предметів та явищ об'єктивної дійсності за умов активного втручання дослідника в природу цих явищ та умови їх існування. Експеримент обов'язково передбачає спостереження, але принципово відрізняється від нього.

Особливості експерименту:

- можливість свідомо розмежувати предмет дослідження для вивчення його сторін та особливостей;
- не обмежене часом та простором: дослідник може повторювати експеримент необмежену кількість разів, переносити його в бажані просторові умови доти, поки не отримає потрібних результатів;
- дає змогу досліднику (за потребою), в межах можливого, змінювати умови існування предмету, підсилюючи ті сторони, які потрібні;
- дає змогу втручатися в природничий перебіг явищ та прискорювати їх;
- створює необхідні умови для активізації дослідника.

Будь-який експеримент в сфері фізичної культури і спорту є складним сполученням реалізації наукових інтересів і практичних (навчально-виховних) завдань. Для дослідника головним є пошук нових педагогічних закономірностей, але цей пошук реалізують в межах реального педагогічного процесу, з певними особами, за навчання, виховання та здоров'я яких несе відповідальність дослідник. Тому проведення педагогічного експерименту повинно відповідати обов'язковому правилу: його зміст і методи ні жодному разі не повинні суперечити із загальними принципами навчання та виховання. Наприклад: не можна вивчати методи тренування, які можуть нашкодити здоров'ю спортсменів. До проведення педагогічного експерименту необхідно поглиблено вивчити попередній та сучасний досвід щодо проблеми дослідження.

Попередньо розробляють робочу гіпотезу дослідження, складають план проведення експерименту, описують методи фіксування всього, що може бути основою для наступних висновків. Важливо передбачити обставини, які можуть негативно вплинути на перебіг експерименту та достовірність отриманої інформації, ухвалити заходи для усунення недоліків.

Основному експерименту може передувати попередній, з метою «розвідки». В цьому випадку застосовують метод моделювання (у «зменшених» умовах відтворюють майбутній експеримент з дотриманням його головних умов, термінів, контрольних випробувань). Отриману інформацію обробляють, оформлюють попередній підсумок, який підтверджує або спростовує робочу гіпотезу дослідження. Така «розвідка» підвищує якість проведення основного експерименту.

Для порівняння ефективності різних методів та засобів навчання або тренування необхідно, передусім, детально їх описати. Однак вирішальне значення в розробці проблеми має пошук суттєвих зв'язків між методами і засобами навчання та тренування і результатами їх використання. Тому без поглибленого та всебічного аналізу цих взаємозв'язків неможливо

розраховувати на формулювання висновків, які впливають на спортивне тренування.

Рекомендована література

Основна:

1. Булатова М. М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях. Друге видання. – К.: Олімпійська література, 2011. – 400 с. – ISBN 978-966-8708-14-5.
2. Булатова М.М. Олімпійський рух історія і сучасність : у 2 кн./М.М.Булатова, С.Н.Бубка, В.М.Платонов. – К., 2021.
3. Булатова М.М. Олімпійська спадщина України. Художній альбом. Кн. 1. – К. : Олімпійська література, 2016. – 128 с.
4. Булатова М.М. Олімпійська спадщина України. Художній альбом. Кн. 2. – К. : Олімпійська література, 2017. – 144 с.
5. Енциклопедія Олімпійського спорту України / за ред. В. М. Платонова. – Київ : Олімпійська література, 2005. – 464с. – ISBN 966-7133-71-0.
6. Лекції з дисципліни «Олімпійський спорт» (теми 1-10). [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://bit.ly/3uTT0sz>
7. Олімпійська хартія (чинна з 17 липня 2020 р.). [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://noc-ukr.org/about/officialdocuments/olimpiyska-khartiya/>.
8. Олімпійський рух в Україні : історія і сучасність / С.Н.Бубка, М.М.Булатова, В.М. Єрмолова, О.М.Вацеба та ін.; за заг.ред. С.Н.Бубки і М.М.Булатової. – Київ, 2021. – 304 с.
9. The Olympic Charter. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://olympics.com/ioc/olympic-charter>

Допоміжна:

1. Бріскін Ю. Проблеми реалізації олімпійської освіти в умовах загальноосвітніх навчальних закладів / Юрій Бріскін, Мар'ян Пітин // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. Вінницьк. держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2011. – Вип. 12, т. 1. – С. 13–17.
2. Булатова М. М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях / М. М. Булатова. – Київ : Олімпійська література, 2009. – 400 с. – ISBN 978-966-8708-14-5.
3. Нерода Н. В. Другий етап розвитку сучасного олімпійського руху за авторською комплексно-фактологічною періодизацією / Нерода Н. В., Бріскін Ю. А. // Український журнал медицини, біології та спорту. – 2022. – № 7(2). – С. 296–302. <https://doi.org/10.26693/jmbs07.02.296>
4. Neroda N. Stages Of Development Of The Modern Olympic Movement In Accordance With The Author's Complex-Factual Periodization // Stan, Perspektywy I Rozwój Ratownictwa, Kultury Fizycznej I Sportu W XXI Wieku. – 2022, Bydgoszcz. – p. 199–213. – ISBN 978-83-65507-69-3.
5. The First Stage of Development of the Modern Olympic Movement According to the Author's Complex-factual Periodization / Yevhen Prystupa, Yuriy Briskin, Neonila Neroda, Alina Perederiy, Iryna Svistelnik // The 7th International

Інформаційні ресурси інтернет:

1. Мультимедійне забезпечення лекцій, демонстрація відеороликів з Ігор Олімпіад та Зимових Олімпійських ігор.
2. Національний Олімпійський комітет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.noc-ukr.org/>
3. Міжнародний Олімпійський комітет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.olympic.org/>
4. Олімпійська арена [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://olimparena.com.ua/>